

1. Мета дисципліни – оволодіння методиками викладання соціології у виші, принципами і методиками студентоорієнтованої освіти, активними методами викладання соціології.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основні соціологічні напрямки, компоненти соціології як дисципліни, її термінологію, специфіку в порівнянні з повсякденним знанням та іншими дисциплінами.

2. *вміти* читати професійні наукові публікації, працювати з соціологічними даними та формулювати власні ідеї українською науковою мовою.

3. *мати навички* пошуку та вибору відповідної інформації, роботи в групі, створення проектів та дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна «Методика викладання соціології у вищій школі» спирається на знання здобуті в результаті опанування різних соціологічних дисциплін. Дисципліна складається з двох тематичних частин, пов'язаних між собою. Перша частина «Викладання соціології в сучасному освітньому процесі» містить теоретичні дискусії вітчизняного та міжнародного обшару про зміни в сучасній системі освіти та роль соціології як навчальної дисципліни. Друга частина «Методика організації та проведення навчального процесу» поєднує спеціальні методики, що забезпечують технологію викладацько-навчальної роботи.

4. Завдання (навчальні цілі):

- обґрунтувати «прив'язку» методики до викладання різних галузевих соціологічних дисциплін;
- познайомити студентів з диференційованими методичними принципами, прийомами, що застосовуються у викладанні галузевих соціологічних дисциплін;
- охарактеризувати роль викладача галузевих соціологічних дисциплін як особливого спеціаліста-методиста.

Що спрямовано на формування компетентностей:

- Володіння державною мовою (зк3).
- Здатність до аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з її опонентами (зк8).
- Здатність діяти соціально відповідально, маючи за оперття професійної етики соціолога (зк9)
- Здатність планувати та ефективно використовувати час, працювати самостійно, систематично підвищувати свій професійний рівень шляхом самоосвіти (фк6)
- Здатність використовувати сучасні концепції навчання у викладанні соціологічних дисциплін (фк8)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні види освітніх парадигм, дискусії у вітчизняній та світовій освіті	Лекція, семінар, самостійна робота	Групова та індивідуальна робота на семінарах, контрольна робота, іспит	10
1.2	Знати основні методи та методики викладання, оцінювання, зворотного зв'язку	Лекція, семінар, самостійна робота	Групова та індивідуальна робота на семінарах, контрольна робота; іспит	10
2.1	Застосовувати теоретичні знання у практиці підготовки методичних матеріалів	лабораторні заняття, семінар, самостійна робота	Групова та індивідуальна робота на семінарах, лабораторних заняттях	15

2.2	Вміти працювати з науковими, публіцистичними і повсякденними текстами та даними	Лекція, семінар, самостійна робота	Групова та індивідуальна робота на семінарах, контрольна робота	15
2.3	Використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології, вміти готувати презентації, наочність	Самостійна робота, семінар, лабораторні заняття	Групова та індивідуальна робота на семінарських та лабораторних заняттях	10
3.1	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами.	семінар, лабораторні заняття	Групова та індивідуальна робота на семінарських та лабораторних заняттях, іспит	20
4.1	Здійснювати самостійно пошукову бібліографічну діяльність за темою	Самостійна робота, семінар	Групова та індивідуальна робота на семінарських заняттях, контрольна робота, іспит	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)						
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземною мовою, фахово використовувати соціологічну термінологію. (прн2)	+		+	+			+
Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами. (прн5)		+			+	+	
Застосовувати традиційні та новітні методи викладання соціологічних дисциплін. (прн9)	+	+	+				
Планувати та ефективно використовувати час, працювати самостійно, систематично підвищувати свій професійний рівень шляхом самоосвіти. (прн15)	+			+	+		+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Групова та індивідуальна робота на семінарських та лабораторних заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН3.1, РН4.1 – 30 балів (18 мінімально балів).
2. виконання КР: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4.1 – 30 балів (18 мінімальних бали)

- підсумкове оцінювання: *письмовий іспит* РН1.1, РН1.2, РН3.1, РН4.1 (*білет містить два питання*) – **40 балів** (20 максимальних балів або 12 мінімальних балів за кожне питання білету). *Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – 24 бали.*

- *умови допуску до підсумкового іспиту:* Для студенток та студентів, які набрали сумарно за модулі меншу кількість балів за *критично-розрахунковий мінімум – 36 балів* для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне складання модульних контрольних робіт.

7.2 Організація оцінювання:

1. групова та індивідуальна робота на семінарських та лабораторних заняттях РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН3.1, РН4.1 – теми 1,2,4-7
2. КР, РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4.1 – теми 1-4

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин			
		лекції	семінарські	Лабораторні	Самостійна робота
1. Основні виклики викладання соціології у вищій школі					
1.	Зміна парадигми освіти: основні проблеми сучасної освіти та шляхи їх подолання	2	2	-	10
2.	Соціологія як предмет викладання у вищій школі	-	2	-	10
3.	Соціологічна освіта в Україні: основні завдання, тенденції, стратегії	2	-	-	10
4.	Форми контролю знань та зворотного зв'язку у викладанні соціології	2	2	2	-
2. Методика викладання соціології у вищій школі					
5.	Методики проведення семінарських, практичних занять та організації роботи студентів	2	2	2	10
6.	Методика використання засобів навчального процесу	2	-	4	10
7.	Методика оцінювання, підготовки та виконання рецензій, презентацій та підсумкових робіт	-	-	2	10
Модульна контрольна робота 2		-	2	-	-
ВСЬОГО		10	10	10	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 10 год.

Лабораторні заняття – 10 год.

Семінарські заняття - 10 год.

Самостійна робота - 60 год.

8. Рекомендовані джерела:

Основна

1. John Hamlin and Susan Janssen Active Learning in Large Introductory Sociology Courses // Teaching Sociology, Vol. 15, No. 1 (Jan., 1987), pp. 45-54
2. Kathleen McKinney, Frank Beck, Barbara Heyl Sociology Through Active Learning: Student Exercises. SAGE Publications, 2000
3. Ken Robinson On Changing Education Paradigms (MAR 13, 2017) <https://www.thecoachingroom.com.au/blog/sir-ken-robinson-on-changing-education-paradigms>
4. Методична скарбничка // Спільна історія. Діалог культур. Навчальний посібник. – Львів ЗУКЦ, 2013. Гриф МОН. – С. 226-249.
5. Положення про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2018. Режим доступу: <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>
6. Социология в аудитории: искусство коммуникации: Научно-методическое пособие для преподавателей. – Х.: Изд. Центр ХНУ им. В.Н.Каразина, 2004. – С.154-234.
7. Социология в аудитории: искусство преподавания. Сб. научно-методических материалов. – Х.: Изд. Центр ХНУ им. В.Н.Каразина, 2003. – С.14-39.

Додаткова

1. R. Scott Webster In Defense of the Lecture // Australian Journal of Teacher Education Vol 40, 10, October 2015 Режим доступу: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1078748.pdf>
2. Sadykov, Timur & Hana Čtrnáctová The students' opinions toward interactive lectures (2019/06/01) Режим доступу:

https://www.researchgate.net/publication/334031841_THE_STUDENTS'_OPINIONS_TOWARD_INTERACTIVE_LECTURES

3. Гендер для медій: Підручник з гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / За ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової – Київ: Критика, 2017. – С. 135-150 (Розділ 8 Гендерована освіта).
4. Малес Л. Фотография в социологических дисциплинах. Методический аспект // Визуальная антропология: новые взгляды на социальную реальность: Сб. науч. ст. / Под ред. Е. Ярской-Смирновой, П. Романова, В. Круткина. – Саратов: Научная книга, 2006. – С. 168-182.
5. Сорока Ю., Плахотнік О., Марценюк Т., Малес Л. Смыслові перспективи навчання / вивчення соціології: студентоцентрирована освіта // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - № 3, 2014. – С.185-203.